

Súd: Okresný súd Rožňava
Spisová značka: 8C/174/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7812209879
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 12. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jarmila Dušáková
ECLI: ECLI:SK:OSRV:2014:7812209879.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Rožňava, sudkyňou JUDr. Jarmilou Dušákovou, v právnej veci žalobcu POHOTOVOSŤ, s.r.o., so sídlom Pribinova č. 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35807598, zastúpeného Fridrich Paľko, s.r.o. so sídlom Grösslingova 4, 811 09 Bratislava, IČO: 36864421, proti žalovanému Slovenská republika - Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, takto

r o z h o d o l :

Súd žalobu z a m i e t a .

Žiadnemu z účastníkov nepriznáva právo na náhradu trov konania.

Súd zamietá návrh žalobcu na prerušenie konania.

o d ô v o d n e n i e :

Žalobca podanou žalobou sa domáhal vydania rozhodnutia, ktorým by súd zaviazal žalovaného na zaplatenie majetkovej škody a nemajetkovej ujmy.

Žalobca v predmetnej veci si uplatnil náhradu škody spolu vo výške 400,- Eur a z titulu nemajetkovej ujmy si uplatnil náhradu vo výške 275,- Eur a z titulu majetkovej škody 125,- Eur. Zároveň si uplatnil náhradu trov konania.

Nárok odôvodnil tým, že došlo k nesprávnemu úradnému postupu v exekučnom konaní, kde žalobca vystupoval ako oprávnený a navrhol súdnemu exekútorovi vykonať exekúciu voči povinnej a exekútor následne predložil návrh na vykonanie exekúcie spolu s exekučným titulom príslušnému súdu so žiadosťou o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. K nesprávnemu úradnému postupu exekučného súdu malo dôjsť tým, že súd v exekučnom konaní - rozhodol o vydaní poverenia súdneho exekútora na vykonanie exekúcie po zákonnej 15-dňovej lehote (žaloba označená NP).

Žalobca v predmetnej veci v zmysle § 12 Občianskeho súdneho poriadku žiadal, aby nadriadený súd rozhodol pred prvotným prejednaním veci o prikázaní veci inému súdu, pretože sudcovia miestne a vecne príslušného Okresného súdu Rožňava sú vylúčení z prejednávania a rozhodovania vecí vzhľadom na ich pomer k veciam a k účastníkom konania. Poukázal na to, že vecne a miestne príslušný Okresný súd Rožňava, ktorý by bol inak oprávnený veci prejsť, je štátnym orgánom, ktorý svojim konaním vyvolal skutočnosť zakladajúcu právo uplatňovať nároky žalobcu z titulu nesprávneho úradného postupu, z ktorého vznikla škoda žalobcovi. Preto nemôže byť zároveň orgánom súdnej moci, ktorý bude o škode rozhodovať. Keďže Okresný súd Rožňava bol sám škodcom v exekučných veciach, je vylúčený, aby rozhodoval spor medzi žalobcom a štátom. Pridelenie vecí niektorému zo sudcov Okresného súdu Rožňava by porušilo právo žalobcu na prerokovanie vecí nezávislým a nestranným súdom, pretože

podľa rozvrhu práce na súde neexistuje sudca, ktorý by nebol vo veci zaujatý. Z uvedených dôvodov navrhol zrušiť nariadené pojednávanie na deň 18.11.2013 s poukazom na skutočnosť, že vo veci podal ústavnú sťažnosť voči rozhodnutiu Krajského súdu v Košiciach 6NcC/35/2012-15 zo dňa 19.10.2012 a navrhol ho zrušiť a vec vrátiť súdu na ďalšie konanie. Vzhľadom na podanú ústavnú sťažnosť navrhol konanie v zmysle § 109 ods. 1 písm. b) a § 109 ods. 2 písm. e) Občianskeho súdneho poriadku prerušiť.

Súd uznesením zo dňa 18.11.2013 prerušil konania vedené pod sp.zn. 8 C 174/2012 - 67 do rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti zo dňa 10.01.2012 podanej sťažovateľom Pohotovosť s.r.o. so sídlom Pribinova 25, Bratislava, proti porušovaniu základného práva sťažovateľa rozhodnutím Krajského súdu v Košiciach, vo veci sp.zn. 6NcC/35/2012 zo dňa 19.10.2012. Proti tomuto uzneseniu žalovaný podal odvolanie, na základe ktorého Krajský súd v Košiciach uznesením 1Co/100/2014 zo dňa 17. júna 2014 odmietol odvolanie žalovaného s tým, že po vrátení veci bude povinnosťou súdu prvého stupňa pokračovať v konaní vo veci samej.

Žalobca v konaní namietal predpojatosť sudcov Okresného súdu Rožňava, v tomto smere súd poukazuje na uznesenie Krajského súdu v Košiciach sp.zn. 1 NcC 29/2012 - 14 zo dňa 22.10.2012, ktorým sudkyňa JUDr. Jarmila Dušáková nebola vylúčená z prejednávania a rozhodovania vo veci vedenej na Okresnom súde Rožňava, pod sp.zn. 8 C 174/2012.

S poukazom na vyššie citované rozhodnutie Krajského súdu v Košiciach sp.zn. 1Co/100/2014 zo dňa 17. júna 2014, súd nariadil pojednávanie na deň 2. 12. 2014 a predvolal účastníkov konania. Žalobca podaním zo dňa 28. 11. 2014 navrhol zrušiť nariadené pojednávanie z dôvodu objektívneho porušenia zásady nestrannosti súdu a sudcu, poukázal na to, že nesúhlasí s rozhodnutím Krajského súdu v Košiciach sp.zn. 1Co/100/2014, zo dňa 17. 6. 2014, ako aj s rozhodnutím Krajského súdu v Košiciach, ktorým nebola vylúčená sudkyňa JUDr. Jarmila Dušáková z prejednávania veci. S týmto rozhodnutím zásadne nesúhlasí, pretože sú tu dané objektívne dôvody na vylúčenie všetkých sudcov Okresného súdu Rožňava. Toto rozhodnutie hodnotí ako nesprávne, zakladajúce zásah do jeho zásadných práv, preto podal voči nemu ústavnú sťažnosť a navrhol predmetné konanie prerušiť do právoplatného rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky o jeho sťažnosti. Jednalo sa o úplne rovnaký návrh na zrušenie pojednávania a prerušenie konania, aký bol podaný ohľadom nariadeného pojednávania na deň 18. 11. 2013. K návrhu pripojil fotokópiu sťažnosti adresovanú Ústavnému súdu Slovenskej republiky bez uvedenia dátumu na sťažnosti, kedy bola vyhotovená a bez prezenčnej pečiatky prijatia tejto sťažnosti adresátom.

Účastníci sa nariadeného pojednávania nezúčastnili, pričom žalobca žiadal pojednávanie zrušiť z dôvodu námietky zaujatosti a zároveň opätovne žiadal konanie prerušiť z dôvodu podanej sťažnosti na ústavný súd.

Žalovaný sa vo veci písomne ospravedlnil, navrhol rozhodnúť v jeho neprítomnosti v zmysle svojho písomného vyjadrenia vo veci a navrhol žalobu zamietnuť.

Súd opätovne rozhodol o návrhu žalobcu na prerušenie konania, ktorý podal podaním zo dňa 28. 11. 2014 z tých istých dôvodov. O prvej žiadosti o prerušenie konania už bolo rozhodnuté vyššie oboznamovaným uznesením sp. zn. 8 C 174/2012 - 67 zo dňa 18.11.2013 v spojení s uznesením Krajského súdu v Košiciach, sp. zn. 1Co/100/2014 zo dňa 17. júna 2014.

Podľa § 109 ods. 1,2 Občianskeho súdneho poriadku

(1) Súd konanie preruší, ak

a) účastník stratil spôsobilosť konať pred súdom a nie je zastúpený zástupcom s plnomocenstvom pre celé konanie;

b) rozhodnutie závisí od otázky, ktorú nie je v tomto konaní oprávnený riešiť. Rovnako postupuje, ak tu pred rozhodnutím vo veci dospel k záveru, že všeobecne záväzný právny predpis, ktorý sa týka veci, je v rozpore s ústavou, zákonom alebo medzinárodnou zmluvou, ktorou je Slovenská republika viazaná; v tom prípade postúpi návrh ústavnému súdu na zaujatie stanoviska,

c) rozhodol, že požiada Súdny dvor Európskych spoločenstiev o rozhodnutie o predbežnej otázke podľa medzinárodnej zmluvy. 12)

(2) Pokiaľ súd neurobí iné vhodné opatrenia, môže konanie prerušiť, ak

a) sa účastník nemôže konania zúčastniť pre prekážku trvalejšej povahy alebo preto, že jeho pobyt nie je známy;

b) zákonný zástupca účastníka zomrel alebo stratil spôsobilosť konať pred súdom;

c) prebieha konanie, v ktorom sa rieši otázka, ktorá môže mať význam pre rozhodnutie súdu, alebo ak súd dal na takéto konanie podnet.

Vyššie uvedené zákonné ustanovenie rieši postup v konaní, ak nastane potreba prerušenia konania. Žalobca svoj návrh odôvodňoval tým, že nesúhlasí s rozhodnutím Krajského súdu v Košiciach 1Co/100/2014 zo dňa 17. júna 2014 a preto podal voči tomuto rozhodnutiu ústavnú sťažnosť.

Súd poukazuje vo veci na tú skutočnosť, že bol dodržaný postup v zmysle ustanovení §§ 14 až 16 Občianskeho súdneho poriadku a na podanú námietku zaujatosti žalobcu nadriadený súd rozhodol tak, že nevytlúčil JUDr. Jarmilu Dušákovú z prejednávania a rozhodovania veci a preto nie je dôvod na prerušenie konania, keďže samotný sudca sa necíti byť zaujatý a o námietke zaujatosti bolo rozhodnuté v súlade s Občianskym súdnym poriadkom. Je potrebné zdôrazniť, že o návrhu na prerušenie konania z tých istých dôvodov už bolo raz právoplatne rozhodnuté a preto ak žalobca sa opätovne domáha prerušenia konania a nenastali nové skutočnosti, bolo potrebné opätovne návrh zamietnuť.

Súd preto vykonal pojednávanie a dokazovanie v neprítomnosti účastníkov v súlade s ustanovením § 101 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku, podľa ktorého súd pokračuje v konaní, aj keď sú účastníci nečinní. Ak sa riadne predvolaný účastník nedostaví na pojednávanie ani nepožiadala z dôležitého dôvodu o odročenie, môže súd vec prejednať v neprítomnosti takého účastníka; prihladne pritom na obsah spisu a dosiaľ vykonané dôkazy.

Súd teda považoval neúčast' žalobcu na nariadenom pojednávaní za neospravedlivenú a jeho návrh na zrušenie nariadeného pojednávania za nedôvodný, nakoľko otázka námietky nestrannosti súdu a sudcov bola vyriešená vyššie citovanými rozhodnutiami a preto súd konal aj v neprítomnosti žalobcu.

Žalobca si z dôvodu nesprávneho úradného postupu exekučného súdu uplatnil náhradu majetkovej škody ako aj nemajetkovej ujmy v peniazoch, ktorú vyčíslil nasledovne:

a) Majetková škoda predstavuje náhradu účelne vynaložených nákladov spojených s jeho činnosťou uskutočňovanou vo veci správy a vymáhania pohľadávky v období, ktoré zbytočne uplynulo medzi dorúčením žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie a rozhodnutím o nej. Žalobca vynaložil na správu pohľadávky prostredníctvom pracovných úkonov zamestnanca pomocou informačného systému 70,00 €, na udržanie a správu informačného systému sumu 40,00 € a na administratívne spracovanie textov urgencií adresovaných exekučnému súdu a na publikačné výdavky spojené s vyhotovením urgencií adresovaných exekučnému súdu, na poštovné a telekomunikačné výdavky spojené s urovaním a kontrolou stavu konania na exekučnom súde sumu 15,00 €. Celkovo žalobca vynaložil v súvislosti so správou pohľadávky výlučne vplyvom nesústredenej činnosti exekučného súdu sumu 125,00 €, vo vyššie uvedenej veci, ktorá suma by nezaťažila žalobcu, ak by exekučný súd postupoval správne pri rozhodovaní o udelení poverenia na vykonanie exekúcie, ak by dodržal zákonom stanovenú dobu.

b) Žalobca si uplatnil náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, pretože samotné konštatovanie porušenia práva na rozhodnutie o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie v zákonom stanovenej dobe v spojení s porušením práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prieťahov, nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Márnym plynutím času boli ohrozené očakávania žalobcu, že správnym postupom súdu dôjde k vymoženiu jeho pohľadávky a došlo k vyvolaniu rizík a to neskorým ukončením procedúry exekučným súdom k zániku povinného, neskorým ukončením procedúry exekučným súdom k zmareniu účelu konania pre stratu kontaktu s povinným, neskorým ukončením procedúry exekučným súdom k insolvenčii povinného a najmä žalobca

mohol vďaka skorému rozhodnutiu exekučného súdu v zákonnej lehote, včas a efektívne uskutočniť rad iných krokov smerujúcich k zabezpečeniu vymožiteľnosti jeho pohľadávky a príslušenstva, pretože by vedel, že žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie bola zamietnutá, bolo potrebné uskutočniť náhradu exekučného titulu. Náhradu nemajetkovej ujmy žalobca vníma ako spravodlivú satisfakciu za konkrétne porušenie jeho zákonných nárokov. Poukázal ďalej na neexistenciu akéhokoľvek účinného vnútroštátneho prostriedku nápravy spôsobilého reštituovať vzniknutú situáciu, časové omeškanie v rozhodovaní exekučného súdu spôsobilo v súvislosti s vymáhanou pohľadávkou zánik ďalších plánovaných podnikateľských aktivít žalobcu a vyvolaná strata zisku z realizovaného obchodu spôsobila hospodársku stratu na strane žalobcu. Nezákonným zásahom vyvolaná situácia ovplyvnila ďalšie podnikateľské postupy žalobcu a spôsobila neistotu v plánovaní ďalších rozhodnutí, ktoré mohol prijať. Potreba náhrady nemajetkovej ujmy má svoj základ v požiadavke na spravodlivé usporiadanie vzťahov a dosiahnutie adekvátnej nápravy a primeranej satisfakcie za porušenie základných práv a princípov právneho štátu. Pri určovaní primeranej náhrady vychádzal analogicky z doktríny prijatej ústavným súdom, podľa ktorej pokiaľ ide o zbytočné prietahy v súdnom konaní je spravodlivé, ak sa za každý rok poznačený prietahmi vzťahuje satisfakcia cca 660 €. Poukázal na nálezy ústavného súdu v konkrétnych veciach a pri výpočte nemajetkovej ujmy v obdobných veciach žalobca uskutočnil výpočet nároku alikvotným pomerom 55,00 € za každý mesiac omeškania činnosti exekučného súdu.

Žalobca v predmetnej žalobe označenej NP sa domáhal majetkovej škody a nemajetkovej ujmy z dôvodu, že exekučný súd rozhodol o udelení poverenia po uplynutí zákonom stanovenej doby napriek tomu, že vec nevykazovala prvky nadmernej právnej zložitosti a nevyžadovala si spoluprácu s účastníkmi konania, ktorá by mohla mať vplyv na potrebný čas k posúdeniu a rozhodnutiu. Vo veci neexistovali okolnosti, ktoré by umožňovali exekučnému súdu postupovať nesústreďene a so zbytočnými prietahmi tak, že k vydaniu rozhodnutia o udelení poverenia na vykonanie exekúcie súd pristúpil až po veľmi dlhej dobe. Výšku majetkovej škody a náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch žalobca vyčíslil pri majetkovej škode v sume 125,- € za vec a pri nemajetkovej ujme náhradu vo výške 55,- Eur za každý mesiac omeškania rozhodnutia súdu. V tejto žalobe, ako aj v iných obdobných žalobách navrhol rozhodnúť medzitimným rozsudkom, podľa ktorého je žalovaný zodpovedný za škodu, ktorá vznikla žalobcovi nesprávnym úradným postupom Okresného súdu Rožňava, pretože tento nerozhodol o žiadosti na vydanie poverenia na vykonanie exekúcie pre pohľadávky žalobcu v zákonom stanovenej lehote. Ďalej navrhol rozhodnúť rozsudkom o náhrade majetkovej škody vo výške 125,- Eur a z titulu nemajetkovej ujmy 275,- Eur.

Žalovaný k podanej žalobe v písomnom vyjadrení uviedol procesné námietky, z ktorých vyplýva, že žaloba žalobcu je zmatečné podanie, nakoľko v predmetnej žalobe, ako aj v obdobných žalobách sa vyskytujú viaceré nedostatky v označení povinných, nie sú uvedené spisové značky exekučných konaní a chýbajú relevantné údaje ako dátumy doručenia podaní na súd, ktoré majú význam pre posúdenie celej veci a dátumy, kedy sa žalobca dozvedel o vzniku škody v jednotlivých prípadoch. Žalobca prenáša celú dôkaznú povinnosť na súd napriek tomu, že dôkazné bremeno znáša žalobca. V predmetnej žalobe, ako aj v obdobných žalobách nie je jasný ani titul nároku na náhradu škody, nakoľko žalobca jednak namieta nezákonné konanie v podobe nerozhodnutia o návrhoch na zmenu súdneho exekútora v zákonom stanovenej lehote, ale zároveň namieta nesprávny úradný postup v podobe prietahov. Ďalej žalobca tvrdí, že rozhodnutie o zamietnutí žiadosti o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie je namietanie nezákonného rozhodnutia. Z takto formulovaných žalôb nie je jednoznačné, na základe akého titulu si žalobca uplatňuje škodu, keďže v žalobách sa tieto tituly prelínajú a žalobca neuvádza, z ktorých titulov si uplatňuje nárok. Čo sa týka namietaných prietahov v konaní, žalobca uvádza kroky, ktoré podnikol na ich odstránenie iba v žalobách týkajúcich sa exekučných konaní, v ktorých boli zamietnuté žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, pričom v ostatných typoch žalôb neuvádza, aké kroky podnikol na odstránenie neželaného stavu. Formu žiadosti o informácie o stave konania nie je možné považovať za riadny prostriedok, ktorý by smeroval k zabráneniu tvrdených prietahov a k ich účelnému odstráneniu. Ďalej poukázal na to, že všeobecný súd v konaní o náhradu škody nie je oprávnený posudzovať prietahy v súdnom konaní, nakoľko túto právomoc má iba predseda súdu alebo Ústavný súd SR.

Žalovaný ďalej poukázal na to, že 23. 4. 2012 mu boli doručené prvé žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody, pričom už 27. 9. 2012 boli súdu doručené žaloby vo veciach, z čoho je zrejmé, že žalobca žaloby nepodal po uplynutí šesťmesačnej lehoty, ale skôr. Jednalo sa teda o predčasne uplatnený nárok na súde, v zmysle ustanovenia § 16 ods. 1 Zákona č. 514/2003 Z.z. V konaní o

predbežné prerokovanie nároku žalobcu neposkytol súčinnosť žalovanému a tak zmaril akúkoľvek možnosť predbežne prerokovať nárok na náhradu škody.

Žalovaný zdôraznil, že podmienkou úspešného uplatnenia nároku na náhradu škody v súlade so Zákonom č. 514/2003 Z.z. je:

1. nezákonné rozhodnutie, resp. nesprávny úradný postup,
2. vznik škody,
3. príčinná súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím resp. nesprávnym úradným postupom a vzniknutou škodou.

Žalovaný k rozhodnutiu exekučného súdu o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie po 15 dňovej lehote uviedol, že uvedená lehota na poverenie exekútora je výraznou prekážkou toho, aby mohli sudy objektívne posúdiť zákonnosť exekúcie, ak je exekučným titulom notárska zápisnica alebo rozhodcovský rozsudok. Ďalej poukázal na ustanovenie § 44 ods. 2 Exekučného poriadku v platnom znení od 1.6.2011 a namietal nároky žalobcu vo veciach, kde bola žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie podaná po 1.6.2011 z dôvodu, že 15 dňová lehota na vydanie poverenia na vykonanie exekúcie vo veciach, kde ide o exekučný titul v súlade s § 41 ods. 2 písm. c) alebo d) Exekučného poriadku neplatí. Podľa platnej úpravy pred 1.6.2011 je v samotnej dôvodovej správe k novelizovanému ustanoveniu § 41 ods. 2 písm. d) Exekučného poriadku vedené, že správnosť aplikácie dotknutého ustanovenia na rozhodcovský rozsudok ako exekučný titul osvedčila svojim autentickým výkladom aj Národná rada Slovenskej republiky ako zákonodarný zbor. Súd preto správne aplikoval ustanovenie § 41 ods. 2 písm. d) Exekučného poriadku aj na rozhodcovské rozsudky pred 1.6.2011. Opätovne poukázal na rozhodnutie ústavného súdu sp.zn. I.US/16/2002.

K otázke existencie prietahov v konaní žalovaný uviedol, že efektívnosť a rýchlosť súdneho konania nie je oprávnený preskúmať súd v konaní o náhrade škody podľa Zákona č. 514/2003 Z.z., ale len Ústavný súd Slovenskej republiky na podklade ústavnej sťažnosti, resp. predseda príslušného súdu na podklade sťažnosti na prietahy. Opačný výklad by znamenal, že by existovalo niekoľko orgánov, ktoré by boli oprávnené v tom istom čase preskúmať postup toho istého súdu z hľadiska vzniku zbytočných prietahov. Súd konajúci o náhrade škody by mohol pri posudzovaní nároku na náhradu škody vychádzať z existencie prietahov v súdnom konaní v prípade, ak by tieto boli konštatované predsedom súdu alebo Ústavným súdom Slovenskej republiky. Keďže táto skutočnosť nebola zistená v konaní, neboli preukázané ani prietahy v konaní.

Žalovaný vzniesol hmotnoprávnu námietku premlčania v súvislosti s nesprávnym úradným postupom. Poukázal na ustanovenie § 19 ods. 1 Zákona 514/2003 Z.z., pričom ak žalobcovi mala vzniknúť škoda nesprávnym úradným postupom spočívajúcim v nerozhodnutí o návrhu na zmenu súdneho exekútora v zákonom stanovenej lehote, vo vydaní poverenia na vykonanie exekúcie po uplynutí 15 dňovej lehoty a v rozhodnutí o zamietnutí žiadosti na vydanie poverenia na vykonanie exekúcie po zákonom stanovenej lehote, lehota na uplatnenie týchto nárokov uplynula pri každom takomto nároku osobitne a to od momentu skončenia žalobcom tvrdených prietahov (od momentu rozhodnutia o zmene exekútora, vydania poverenia na vykonanie exekúcie, resp. právoplatnosti rozhodnutia o zamietnutí žiadosti na vydanie poverenia na vykonanie exekúcie). Vzhľadom na to, že žalobca sa o škodu dozvedel v niektorých prípadoch viac ako pred tromi rokmi, bola vznesená námietka premlčania.

Žalovaný k materiálnej škode, ktorá bola v jednotlivých veciach vyčíslená v paušálnej sume 125,- €, resp. 175,- € a materiálna škoda vo výške istiny s príslušenstvom uviedol, že ju neuznáva a je len hypotetická. Poukázal na ustanovenie § 17 ods. 1 Zákona 514/2003 Z.z. a namietal skutočnosť, že žalobca vo svojej žalobe neuvádza, či vyčíslené vecné náklady predstavujú skutočnú škodu, alebo ušlý zisk. Mal zato, že žalobcom uvedené vecné náklady nie je možné považovať za zmenšenie majetku poškodeného, ani za ušlý majetkový prospech a teda nie je možné domáhať sa tejto náhrady podľa Zákona č. 514/2003 Z.z. Uplatnené paušálne nároky vo výške 125 €, resp. 175 € v jednotlivých veciach sú nadhodnotené a navyše nepreukázané. V časti majetkovej škody, kde sa uplatňovala istina s príslušenstvom žalovaný uviedol, že žalobca nepreukázal existenciu dlžníka ako úplný základ pre preukázanie toho, čoho sa domáha, nepreukázal existenciu právoplatného rozhodnutia o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie a nepreukázal ani nevyožiteľnosť pohľadávky, ku ktorej žalovaný uviedol, že rozhodnutie o zamietnutí návrhu na vydanie poverenia na vykonanie exekúcie iba preukázalo nespôsobilosť konkrétneho rozhodcovského rozsudku byť exekučným titulom. Žalobca mal možnosť

získať iný exekučný titul podaním návrhu na začatie konania. Ak by aj nastala situácia, že si žalobca toto právo uplatnil novým návrhom, musel by preukázať, že by mu súd bez akýchkoľvek pochybností priznal požadované nároky od dlžníkov a tiež by musel preukázať, že pohľadávky sú nevyhnutné v dôsledku pochybenia Okresného súdu Rožňava (nebyť nesprávneho úradného postupu súdu, došlo by k riadnemu a plnohodnotnému vymoženiu pohľadávky). Túto skutočnosť žalobca nepreukázal a ani nepreukáže a to najmä s ohľadom na to, že niektorí dlžníci by boli insolventní, iní dlžníci by boli po smrti a podobne. Žalovaný teda nemôže niesť zodpovednosť a nahrádzať žalobcovi materiálnu škodu tak, ako si ju uplatnil žalobca, nakoľko žalobca nepreukázal vznik ani výšku škody.

Žalovaný k nemajetkovej ujme (ktorú si žalobca uplatnil v čiastke 660,- € alebo 663,88 € za rok preťahov, alebo 20 % z istiny a príslušenstva, ktorá má byť spravodlivou satisfakciou za zásah do základných práv žalobcu) poukázal na ustanovenie § 17 ods. 2 a 3 Zákona 514/2003 Z.z. Ďalej poukázal na rozhodovanie vo veci poskytnutia finančného zadosťučinenia za zbytočné preťahy, kde každý prípad sa posudzuje osobitne a preto nie je možné vychádzať z paušálnej sumy 660,- €, resp. 663,88 € za rok preťahov. Ďalej je potrebné robiť rozdiel medzi vznikom nemajetkovej ujmy u právnických osôb a u fyzických osôb. Poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky sp.zn. 30Cdo/675/2011 ohľadom odškodňovania právnickej osoby za nemajetkovú ujmu a namietal skutočnosť, že žalobca nepreukázal, ani bližšie nekonkretizoval zánik podnikateľských aktivít a podnikateľských plánov a neuviedol ani to, ako situácia ovplyvnila ďalšie podnikateľské postupy žalobcu. Tiež nepreukázal, že konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením a z toho dôvodu žalovaný nemal za preukázané vznik nemajetkovej ujmy a ani to, že by sa mala poskytnúť náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch.

Žalovaný ďalej poukázal na ustanovenie § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka a ustanovenia § 7 ods. 2 a 3 Zákona 514/2003 Z.z. a v tejto súvislosti na list Európskej komisie JUST/A3/RM/kbD/2010/1360, kde bolo poukázané Európskou komisiou na to, že obdržala sťažnosti od slovenských spotrebiteľov a od slovenského združenia na ochranu spotrebiteľov v súvislosti s praktikami žalobcu. V rozpore s dobrými mravmi je skutočnosť, že žalobca si uplatňuje voči štátu nárok na náhradu škody napriek tomu, že pri jeho podnikateľskej aktivite dochádzalo k porušovaniu práva spotrebiteľov. Žalobca nepreukázal podmienky vzniku zodpovednosti štátu za škodu, súlad postupu žalobcu s dobrými mravmi, ako aj nedostatočnosť konštatovania porušenia práva. Nie je možné priznať ani náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch.

Žalovaný k otázke príčinnej súvislosti poukázal na § 5 a § 9 Zákona 514/2003 Z.z. a zdôraznil, že v konaní nie je možné tvrdiť, že žalobcovi vznikla škoda postupom okresného súdu, či už v súvislosti s nesprávnym úradným postupom, alebo vydaním nezákonného rozhodnutia z dôvodu nepreukázania príčinnej súvislosti medzi konaním súdu a vznikom tvrdenej škody. Žalobca v konaní nepreukázal, že by činnosťou súdu v predmetnom konaní, ako aj v iných obdobných konaniach došlo k nesprávnemu úradnému postupom, nepreukázal vznik ani výšku skutočnej škody, ani prípadnej nemajetkovej ujmy a preto neexistuje ani príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom súdu v tom, že rozhodol o poverení exekútora prípadne po uplynutí 15 dňovej lehoty a uplatnenou majetkovou škodu a nemajetkovou ujmu.

Žalovaný k znaleckému posudku č. 1/2014 vypracovanému Znaleckým ústavom Ekonomickej univerzity v Bratislave na základe objednávky žalobcu uviedol, že ho považuje za nedôveryhodný, zavádzajúci a nespôsobilý preukázať vznik a existenciu majetkovej škody žalobcu. Navrhol neprihliadať na uvedený znalecký posudok z dôvodu, že nespĺňa zákonom predpokladané kritérium na posúdenie skutočností. Posudok je jednostranný a pri jeho vypracovaní sa vychádzalo zo skutočností zistených z podkladov daných žalobcom. Predmetom posudku nebolo posúdiť, či v konkrétnom konaní došlo k pochybeniu exekučného súdu, nakoľko táto otázka sa rieši v samotnom súdnom konaní. Žalovaný teda namietal správnosť záverov uvedeného znaleckého posudku, ktorým žalobca nepreukázal majetkovú škodu vzniknutú v príčinnej súvislosti s postupom exekučného súdu.

Súd v konaní vykonal dokazovanie pripojeným exekučným spisom tunajšieho súdu, ako aj oboznámením sa s listinnými dôkazmi.

V predmetnej žalobe označenej ako NP bolo namietané, že súd vydal poverenie pre exekútora po zákonnej 15 dňovej lehote, súd zistil nasledovné:

Z exekučného spisu Okresného súdu Rožňava sp. zn. 5 Er 20/2009 vo veci oprávneného POHOTOVOST s. r. o. proti povinnej Marcelle Samkovej, o vymożenie istiny vo výške 223,06 Eur s prísl., ktorý je pripojený k spisu 8 C 174/2012 súd zistil, že exekútor doručil súdu žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie dňa 12. 1. 2009 a poverenie bolo vydané dňa 19. 1. 2009 (t. j. v zákonnej 15-dňovej lehote).

Zo znaleckého posudku 1/2013 zo dňa 24.6.2013 vypracovaného doc. JUDr. PhDr. Miroslavom Slašťanom PhD, znalcom v odbore právne vzťahy k cudzine, ktorý je súčasťou spisu ako listinného dôkazu platného vo všetkých veciach, kde sa žalobca domáha náhrady škody a nemajetkovej ujmy. Zo záverov v bode I vyplýva, že primárne právo neumožňuje Európskej únii zasahovať do právomoci členských štátov, stanoviť a následne podrobne upraviť možnosť riešenia sporov v rámci rozhodcovského konania. Nie je možné konštatovanie ani v súlade so smernicou č. 93/13/EHS, že rozhodovanie spotrebiteľských sporov v rámci rozhodcovského konania by bolo zakázané. Ani súdny dvor v žiadnom svojom rozhodnutí nekonštatoval, že rozhodovanie spotrebiteľských sporov v rozhodcovskom konaní je zakázané, alebo že rozhodcovská zmluva predstavuje nekalú a zakázanú podmienku v spotrebiteľských zmluvách. Z bodu II. vyplýva, že právo EÚ všeobecne a bez splnenia osobitných podmienok ochrany spotrebiteľa nezakazuje, aby majetkové spory, v ktorých zmluvnou stranou je spotrebiteľ, mohli byť rozhodované rozhodcom alebo rozhodcovským súdom v rozhodcovskom konaní.

Zo záverov znaleckého posudku 1/2014 zo dňa 17.1.2014, vypracovaného Ekonomickou univerzitou v Bratislave - Znaleckým ústavom Bratislava z odboru ekonómia a manažment, evidovaného na Okresnom súde Rožňava pod Spr V136/14 vyplýva, že úlohou znalca bolo určiť výšku majetkovej škody, ktorá bola spôsobená nesprávnymi úradnými postupmi a nezákonnými rozhodnutiami okresných súdov Slovenskej republiky v exekučných konaniach a to najmä v súvislosti s porušovaním zákonných lehôt a nečinnosťou, či zbytočnými prietahmi v exekučnom konaní pri rozhodovaní o žiadosti súdneho exekútora o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie alebo pri rozhodovaní o zmene súdneho exekútora. Na základe vykonanej analýzy mzdových nákladov, nákladov na poštovné, telekomunikačné služby, tlač a úpravu informačného systému znalecký kolektív realizoval výpočet majetkovej ujmy vzniknutej žalobcovi, pričom táto je diferencovaná podľa jednotlivých typov žalôb tak, že u žalôb NZP a NP predstavuje výška majetkovej škody spolu 30,76 € a u žalôb ZE 31,68 €.

Z hromadných sťažností doručených Okresnému súdu Rožňava 4.3.2010 v exekučných veciach, kde vystupoval žalobca ako oprávnený, ktoré sú datované 25.2.2010 vyplýva, že žalobca namietal postup súdu v konaní a podal podnet na preskúmanie zákonnosti postupu súdu a prietahov v konaní z dôvodu, že podal návrhy na vykonanie exekúcie a exekútor požiadal o vydanie poverenia. Žiadal preveriť postup súdu, nakoľko v zákonom stanovenej lehote nebolo vydané poverenie pre exekútora, čo spôsobuje zbytočné prietahy v exekučnom konaní. Okresný súd Rožňava v odpovedi zo dňa 16.3.2010 pod Spr 8/2010 považoval sťažnosť žalobcu na prietahy v konaní za neodôvodnenú, nakoľko nezistil prietahy v konaní z dôvodu, že súd vo všetkých namietaných veciach vykonával úkony za účelom preskúmania exekučného titulu, ktorým bol rozhodcovský rozsudok.

Zo sťažnosti žalobcu ako oprávneného v exekučných konaniach zo dňa 30.8.2010 doručenej súdu 2.9.2010, v ktorej bolo namietané, že exekútor v zákonnej lehote neobdržal poverenie na vykonanie exekúcie. Z odpovede Okresného súdu Rožňava zo dňa 23.9.2010 pod Spr 29/2010 vyplýva, že súd považoval sťažnosť žalobcu za neodôvodnenú, nakoľko neboli zistené prietahy v konaniach a tiež za neprípustnú.

Zo sťažnosti žalobcu ako oprávneného v exekučných konaniach zo dňa 30.8.2010 doručenej súdu 2.9.2010, v ktorej bolo namietané, že exekútor v zákonnej lehote neobdržal poverenie na vykonanie exekúcie. Z odpovede Okresného súdu Rožňava zo dňa 23.9.2010 pod Spr 30/2010 vyplýva, že súd považoval sťažnosť žalobcu za neodôvodnenú, nakoľko neboli zistené prietahy v konaniach a tiež za neprípustnú.

Zo sťažnosti žalobcu ako oprávneného v exekučných konaniach zo dňa 23.11.2010 doručenej súdu 26.11.2010 v hromadných veciach tvoriacich prílohu sťažnosti, v ktorej bolo namietané nedodržanie 15 dňovej zákonnej lehoty pri vydávaní poverení pre exekútora. Zdôraznil, že exekučným titulom je

rozhodcovský rozsudok, kde sa musí aplikovať 15 dňová lehota na rozhodnutie o poverení. Nedodržaním lehoty došlo k prieťahom a k nesprávnemu úradnému postupu súdu. Z odpovede Okresného súdu Rožňava zo dňa 23.11.2010 pod Spr 37/2010 vyplýva, že sťažnosť sa považuje za neodôvodnenú a správny postup súdu vyplýva aj z potvrdzujúcich uznesení Krajského súdu v Košiciach v niektorých exekučných veciach.

Zo sťažnosti žalobcu ako oprávneného v exekučných konaniach zo dňa 25.5.2011 doručenej súdu 27.5.2011, v ktorej bolo namietané, že exekútor v zákonnej lehote neobdržal poverenie na vykonanie exekúcie. Z odpovede Okresného súdu Rožňava zo dňa 8.6.2011 pod Spr 21/2011 vyplýva, že súd považoval sťažnosť žalobcu za neodôvodnenú, nakoľko neboli zistené prieťahy v konaniach a tiež za neprípustnú.

Na základe vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že žaloba žalobcu nie je dôvodná a preto ju zamietol a to hlavne s poukazom na tú skutočnosť, že poverenie v predmetnej exekučnej veci, na ktorú poukázal žalobca bolo vydané v zákonnej 15-dňovej lehote. Okrem iného súd poukazuje na to, že žalobca sa domáhal náhrady škody a náhrady nemajetkovej ujmy a to z titulu nesprávneho úradného postupu, keď súd nerozhodol o žiadosti na vydanie poverenia na vykonanie exekúcie v zákonnej lehote.

Žalobca si uplatňoval nároky v súlade so Zákonom č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci.

Podľa ustanovenia § 3 ods. 1 Zákona č. 514/2003 Z.z.:

(1) Štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti toho zákona, pri výkone verejnej moci

a) nezákonným rozhodnutím,

b) nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody,

c) rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, alebo

d) nesprávnym úradným postupom.

Podľa ustanovenia § 4 ods. 1 písm. a) citovaného zákona:

(1) Vo veci náhrady škody, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci podľa § 3 ods. 1, koná v mene štátu

a) Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, ak

1. škoda vznikla v dôsledku rozhodnutia vydaného súdom alebo ak škoda bola spôsobená nesprávnym úradným postupom súdu,

2. škodu spôsobil notár pri výkone verejnej moci, 1)

3. škodu spôsobil súdny exekútor pri výkone exekučnej činnosti vykonávanej z poverenia súdu podľa osobitného predpisu, 2)

Nezákonné rozhodnutie

Podľa ustanovenia § 5 ods. 1 až 3 citovaného zákona:

(1) Právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím má účastník konania, ktorému vznikla škoda v dôsledku rozhodnutia vydaného v tomto konaní.

(2) Právo na náhradu škody má i ten, s kým nebolo konané ako s účastníkom konania, aj keď s ním, ako s účastníkom konania, konané malo byť.

(3) Ak bolo nezákonné rozhodnutie vydané v konaní, na ktoré sa nevzťahujú predpisy o správnom konaní, právo na náhradu škody má ten, komu nezákonným rozhodnutím škoda vznikla.

Podľa ustanovenia § 6 ods. 1 až 4 citovaného zákona:

(1) Ak tento zákon neustanovuje inak, právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím možno uplatniť iba vtedy, ak právoplatné rozhodnutie, ktorým bola škoda spôsobená, bolo zrušené alebo

zmenené pre nezákonnosť príslušným orgánom. Súd, ktorý rozhoduje o náhrade škody, je viazaný rozhodnutím tohto orgánu.

(2) Právo podľa odseku 1 možno priznať iba vtedy, ak poškodený podal proti nezákonnému rozhodnutiu riadny opravný prostriedok podľa osobitných predpisov. Splnenie tejto podmienky sa nevyžaduje, ak ide o prípady hodné osobitného zreteľa.

(3) Ak bola škoda spôsobená nezákonným rozhodnutím, ktoré je vykonateľné bez ohľadu na právoplatnosť, možno nárok na náhradu škody uplatniť aj vtedy, ak nezákonné rozhodnutie bolo zrušené alebo zmenené na základe riadneho opravného prostriedku. Ak bolo vykonateľné rozhodnutie vydané v konaní, na ktoré sa nevzťahujú predpisy o správnom konaní, možno nárok uplatniť aj vtedy, ak bolo zrušené pre nezákonnosť príslušným orgánom.

(4) Ak bola škoda spôsobená rozhodnutím orgánu verejnej moci, ktorým orgán verejnej moci prekročil svoju právomoc, nie je zrušenie alebo zmena rozhodnutia pre nezákonnosť podmienkou uplatnenia nároku na náhradu škody. Za nezákonné rozhodnutie sa nepovažuje výsledok postupu Národnej rady Slovenskej republiky pri výkone jej pôsobnosti podľa čl. 86 písm. a) a d) Ústavy Slovenskej republiky.

Nesprávny úradný postup

Podľa ustanovenia § 9 ods. 1 až 4 citovaného zákona:

(1) Štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prietahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb; za nesprávny úradný postup sa nepovažuje postup alebo výsledok postupu Národnej rady Slovenskej republiky pri výkone jej pôsobnosti podľa čl. 86 písm. a) a d) Ústavy Slovenskej republiky a postup alebo výsledok postupu vlády Slovenskej republiky pri výkone jej pôsobnosti podľa čl. 119 písm. b) Ústavy Slovenskej republiky.

(2) Pri posudzovaní nesprávneho úradného postupu súdu spočívajúceho v porušení povinnosti urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, v nečinnosti pri výkone verejnej moci alebo v zbytočných prietahoch v konaní možno vychádzať len z výsledkov vybavenia sťažnosti na prietahy, žiadosti o prešetrenie vybavenia sťažnosti na prietahy, z právoplatného rozhodnutia vydaného v disciplinárnom konaní, ktorým sa rozhodlo o tom, že sudca sa dopustil disciplinárneho previnenia, ktoré má za následok prietahy v súdnom konaní, právoplatného rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorým sa rozhodlo, že bolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov alebo z právoplatného rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti, ktorým Ústavný súd Slovenskej republiky konštatoval, že sa porušilo právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov.

(3) Pri posudzovaní nesprávneho úradného postupu vyšetrovateľa Policajného zboru, povereného príslušníka Policajného zboru, vyšetrovateľa finančnej správy alebo povereného pracovníka finančnej správy spočívajúceho v porušení povinnosti urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, v nečinnosti pri výkone verejnej moci alebo v zbytočných prietahoch v konaní možno vychádzať len z výsledkov vybavenia žiadosti o preskúmanie postupu vyšetrovateľa Policajného zboru, povereného príslušníka Policajného zboru, vyšetrovateľa finančnej správy alebo povereného pracovníka finančnej správy prokurátorom.

(4) Právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom má ten, komu bola takým postupom spôsobená škoda.

Zákon č. 514/2003 Z.z. upravuje z hľadiska spôsobu, akým bola škoda spôsobená, dva odlišné okruhy zodpovednosti za škodu. Prvý okruh predstavuje zodpovednosť za škodu spôsobenú protiprávnym (nezákonným) rozhodnutím (§ 5 a § 6). Druhý okruh predstavuje zodpovednosť za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom (§ 9). Zároveň je v rámci zákona samostatne upravená zodpovednosť štátu za rozhodnutie o zatknutí, zadržaní (§ 7), väzbe, treste alebo ochrannom opatrení (§ 8).

Nezákoným rozhodnutím je rozhodnutie orgánu verejnej moci, ktoré je v rozpore s právnym poriadkom Slovenskej republiky alebo záväzkami Slovenskej republiky vyplývajúcimi z platnej medzinárodnej zmluvy, ktorou je Slovenská republika viazaná a bolo z dôvodu nezákonnosti zrušené alebo zmenené príslušným orgánom. Otázka, či bolo vydané nezákonné rozhodnutie, sa bude vždy posudzovať so zreteľom na okolnosti konkrétneho prípadu.

Náhrada škody z titulu nezákonného rozhodnutia môže byť uplatňovaná, ak bola preukázaná:

- a) protiprávnosť rozhodnutia,
- b) právoplatnosť rozhodnutia,
- c) vyčerpanie všetkých opravných prostriedkov,
- d) zrušenie (čiastočné alebo úplné) nezákonného rozhodnutia.

Protiprávnosť rozhodnutia, ktorým bola spôsobená škoda, nie je možné a ani účelné zisťovať v rámci konania o náhrade škody. Protiprávnosť rozhodnutia musí byť v čase prejednávania nároku o náhrade škody už konštatovaná príslušným orgánom, ktorý je podľa procesných predpisov oprávnený zrušiť protiprávne rozhodnutie pre jeho protiprávnosť. Otázku protiprávnosti rozhodnutia nie je možné riešiť v konaní o náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím ani ako predbežnú otázku. Podmienkou priznania nároku je teda to, že nezákonné rozhodnutie príslušný orgán zmenil alebo zrušil. Tým sa zabezpečuje, aby otázku, či je v danom prípade právoplatné rozhodnutie nezákonné, zodpovedne zvážil orgán, ktorý má nezákonné rozhodnutie zrušiť, a to už pred začatím konania o náhradu škody.

Podmienkou priznania odškodnenia podľa § 5 citovaného zákona je, že rozhodnutie, ktorým mal byť porušený zákon, nadobudlo právoplatnosť. Ide najmä o rozhodnutia, ktoré nadobudli právoplatnosť po tom, čo účastník konania podal proti prvostupňovému konaniu odvolanie.

Zodpovednosť štátu je daná iba v prípade, ak poškodený využil všetky riadne opravné prostriedky na dosiahnutie nápravy. To znamená, že poškodený podal proti nezákonnému rozhodnutiu odvolanie alebo iný opravný prostriedok.

Nesprávnym úradným postupom je porušovanie povinností pri uskutočňovaní úkonov v konaní, najmä jeho nesprávne vykonanie alebo vykonanie bez splnenia zákonných podmienok. Nesprávnym úradným postupom je aj opomenutie urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom stanovenej lehote. Aj nevydanie rozhodnutia je nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup je možné považovať i iné nekonanie príslušného orgánu, teda nevykonávanie úradného postupu.

Zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú orgánmi verejnej moci má charakter objektívnej zodpovednosti (bez ohľadu na zavinenie). Štát teda zodpovedá za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci tými, ktorí v jeho mene vykonávali verejnú moc bez ohľadu na to, či tieto osoby spôsobili škodu svojím zavinením alebo bez tohto zavinenia. Z hľadiska posúdenia zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci je teda rozhodujúce, či boli splnené objektívne predpoklady tejto zodpovednosti.

Na to, aby štát zodpovedal za škodu spôsobenú orgánom vykonávajúcim verejnú moc, musia byť splnené podmienky zodpovednosti za škodu podľa citovaného zákona. Podmienkami vzniku tejto zodpovednosti sú:

- a) výkon verejnej moci príslušným orgánom verejnej moci,
- b) vznik škody alebo nemajetkovej ujmy poškodenému,
- c) príčinná súvislosť medzi a) a b).

Základnou podmienkou zodpovednosti štátu je, aby škoda bola spôsobená pri výkone verejnej moci orgánom, ktorý vykonáva verejnú moc. Štát v tomto prípade nezodpovedá len za konanie vlastných štátnych orgánov, ale aj za konanie subjektov, na ktoré bol prenesený výkon verejnej moci. Druhým predpokladom zodpovednosti štátu za škodu je vznik škody alebo nemajetkovej ujmy uvedenej v ustanovení § 17 citovaného zákona. Vznik škody musí preukázať poškodený. Medzi konaním, ktoré viedlo k vzniku škody a samotnou škodou musí byť daná priama príčinná súvislosť.

Rozhodovanie o náhrade škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je závislé od posúdenia príčinnej súvislosti medzi týmto postupom a vzniknutou škodou ako jedným z rozhodujúcich predpokladov pre vznik škody. Ide teda o objasnenie príčin, ktoré viedli k určitému výsledku a o starostlivé zváženie všetkých príčinných súvislostí. Z hľadiska objektívnej zodpovednosti štátu ide teda o vzťah príčinnej súvislosti vtedy, ak škoda vznikla následkom škodovej udalosti, teda ak je doložené, že nebyť škodovej udalosti, nedošlo by ku škode. Nesprávny postup orgánu štátu musí byť teda vždy so vznikom škody vo vzťahu príčiny a následku.

Nie je vylúčené, aby škoda, za ktorú zodpovedá štát, bola spôsobená aj nesprávnym úradným postupom vykonávaným v rámci rozhodovacej činnosti. Pre túto formu zodpovednosti je určujúce, že úkony úradného postupu samy osebe nevedú k vydaniu rozhodnutia a ak je rozhodnutie vydané, bezprostredne

sa v jeho obsahu neodrazia. Z tohto hľadiska je nesprávnym úradným postupom súvisiacim s rozhodovacou činnosťou napr. nevydanie alebo oneskorené vydanie rozhodnutia, ak malo byť v súlade s uvedenými pravidlami správne vydané v stanovenej lehote, prípadne iná nečinnosť štátneho orgánu alebo iné vady v spôsobe vedenia konania. Zodpovednosť za škodu z nesprávneho úradného postupu orgánu štátu nezakladajú vady konania (napr. pri zhromažďovaní podkladov pre rozhodnutie, hodnotenie zistených skutočností a právne posúdenie), ak mali za následok nesprávne rozhodnutie. Štát zodpovedá za škodu spôsobenú poškodenému tým, že súd nekonal o návrhu, ktorým si poškodený uplatňoval svoju pohľadávku voči dlžníkovi, len ak poškodený preukáže aj to, že pohľadávku voči dlžníkovi skutočne mal a že neodôvodnené prieťahy v súdnom konaní boli podstatnou a rozhodujúcou príčinou toho, že sa pohľadávka stala nedobytnou.

Nedodržanie lehoty určenej v Exekučnom poriadku môže mať za následok vznik zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu alebo nesprávnym úradným postupom len vo vzťahu k takému zmenšeniu majetku účastníka exekučného konania, ktoré bolo priamo a nesprostredkovane spôsobené práve (iba) týmto postupom.

Nesprávny úradný postup má značný význam i pri vzniku škody účastníkovi konania v príčinnej súvislosti s prieťahmi v konaní.

Predbežné prerokovanie nároku

Podľa ustanovenia § 15 ods. 1 citovaného zákona nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, ako aj nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je potrebné vopred predbežne prerokovať na základe písomnej žiadosti poškodeného o predbežné prerokovanie nároku (ďalej len "žiadosť") s príslušným orgánom podľa § 4 a 11.

Podľa ustanovenia § 16 ods. 4 citovaného zákona ak príslušný orgán neuspokojí nárok na náhradu škody alebo uspokojí iba jeho časť do šiestich mesiacov odo dňa prijatia žiadosti alebo ak príslušný orgán písomne oznámi poškodenému, že neuspokojí jeho nárok na náhradu škody, môže sa poškodený domáhať uspokojenia nároku alebo jeho neuspokojenej časti na súde. Pri uplatnení nároku na súde môže poškodený požadovať úhradu len v rozsahu nároku, ktorý bol predbežne prerokovaný a z titulu, ktorý bol predbežne prerokovaný. Ak súd rozhodnutím o náhrade škody prizná poškodenému aj úrok z omeškania, lehota omeškania začína príslušnému orgánu plynúť najskôr dňom oznámenia, že neuspokojí nárok na náhradu škody, alebo uplynutím šesťmesačnej lehoty na predbežné prerokovania nároku, ak súd neurčí začiatok jej plynutia neskôr.

Uplatnenie nároku na náhradu škody podľa zákona č. 514/2003 Z. z. prebieha vo dvoch fázach. Prvou fázou je mimosúdne predbežné prerokovanie nároku s príslušným orgánom. Druhou fázou je uplatnenie nároku žalobou na súde. Tieto dve fázy musia nasledovať po sebe, pretože podmienkou podania žaloby na súde je predchádzajúce mimosúdne prejednanie nároku. Tento zákonný postup vyplýva z ustanovenia § 16 zákona, podľa ktorého nemožno nárok na náhradu škody uplatniť skôr, než uplynie šesťmesačná lehota plynúca práve od uplatnenia nároku poškodeného u príslušného orgánu (§ 4 a § 11); až neúspešné uplatnenie nároku u príslušného orgánu je predpokladom pre uplatnenie nároku na súde. Predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody by malo prispieť k objasneniu skutkového stavu vo veci práva na náhradu škody a vytvoriť tak podmienky pre uzavretie mimosúdnej dohody o uspokojení nároku. Iba vtedy, ak by sa účastníci nedohodli, a to buď o nároku vôbec, alebo o výške uplatňovaného nároku na náhradu škody, malo by nasledovať súdne konanie. Predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody je zákonom stanovená podmienka, preto musí byť splnená, aby tento nárok mohol byť vôbec prejednaný a rozhodnutý v občianskom súdnom konaní.

Medzi účastníkmi nebolo sporné, že žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody a nemajetkovej ujmy boli žalovanému doručené dňa 23. 4. 2012 a žaloby vo všetkých obdobných veciach ako aj v predmetnej veci, boli na tunajšom súde podané dňa 27. 9. 2012 - teda pred uplynutím šesťmesačnej lehoty. Žalovaný však do rozhodnutia súdu vo veci neuspokojil žalobcom uplatnené nároky a preto boli splnené podmienky na prejednanie nároku žalobcu v tomto konaní.

Škoda a nemajetková ujma

Podľa ustanovenia § 17 ods. 1 až 4 citovaného zákona:

(1) Uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk, ak osobitný predpis neustanovuje inak. 1a)

(2) V prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadostučením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak.

(3) Výška nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa odseku 2 sa určuje s prihliadnutím najmä na
a) osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje,

b) závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo,

c) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote,

d) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení.

(4) Výška náhrady nemajetkovej ujmy priznaná podľa odseku 2 nemôže byť vyššia ako výška náhrady poskytovaná osobám poškodeným násilnými trestnými činmi podľa osobitného predpisu 8a)

Žalobca si vyčíslil škodu vo výške 125 Eur (v každej žalobe NZP a NP), resp. 175 Eur (v každej žalobe ZE) a vo výške istiny a príslušenstva (v každej žalobe ISTINA RS). Vznik škody zdôvodnil nutnosťou vykonávať administratívne úkony z dôvodu, že súd nerozhodol o návrhu žalobcu v exekučnom konaní v zákonných lehotách. Žalobca doložil znalecký posudok 1/2014 na preukázanie výšky škody, z ktorého záverov vyplýva, že výška škody je 30,76 Eur pri žalobách NZP a NP a 31,68 Eur pri žalobách ZE. Už z uvedeného vyplýva, že ani znalecký posudok 1/2014 nepotvrďuje výšku škody tak, ako si ju uplatnil žalobca. Aj týmto bola spochybnená správnosť uplatnenej náhrady škody žalobcom.

Pri nemajetkovej ujme si žalobca uplatňoval 55 Eur za mesiac nečinnosti súdu pri žalobách NZP a NP, resp. 55,32 Eur pri žalobách ZE. U žalôb ISTINA RS si uplatnil 20 % z vymáhanej istiny s príslušenstvom.

Nárok zdôvodnil tým, že nečinnosť súdu pri rozhodovaní o jeho návrhoch trvala neúmernú dobu, pričom sa nerozhodlo v zákonnej lehote a boli porušené jeho práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prieťahov. Ani v jednej zo spojených vecí pritom žalobca neuviedol pravdivý údaj o dĺžke konania, nakoľko nepočítal lehotu od nápadu vecí na súd do rozhodnutia o vydaní poverenia, jeho zamietnutí, alebo zmene exekútora, ale lehotu počítal od doby spísania návrhu u exekútora do podania vecí na súd, kde táto doba bola často dlhšia ako samotné súdne konanie.

Premlčanie

Podľa ustanovenia § 19 ods. 1 až 3 citovaného zákona:

(1) Právo na náhradu škody sa premlčí za tri roky odo dňa, keď sa poškodený dozvedel o škode. Ak je podmienkou uplatnenia práva na náhradu škody zrušenie alebo zmena právoplatného rozhodnutia, plyní premlčacia lehota odo dňa doručenia (oznámenia) rozhodnutia, ktorým bolo zmenené alebo zrušené právoplatné rozhodnutie.

(2) Najneskôr sa právo na náhradu škody premlčí za desať rokov odo dňa, keď bolo poškodenému doručené (oznámené) rozhodnutie, ktorým mu bola spôsobená škoda; to neplatí, ak ide o škodu na zdraví alebo škodu spôsobenú rozhodnutím podľa § 7 a 8.

(3) Lehota neplyní počas predbežného prerokovania nároku podľa § 15 odo dňa podania žiadosti do skončenia prerokovania, najdlhšie však počas šiestich mesiacov.

Podľa ustanovenia § 27b ods. 1 citovaného zákona zodpovednosť za škodu spôsobenú rozhodnutiami, ktoré boli vydané pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona, a za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona, sa spravuje predpismi účinnými do 31. decembra 2008.

Zákon č. 514/2003 Z. z. ustanovuje v § 19 kombinovanú premlčaciu dobu, rovnako ako Občiansky zákonník pri premlčaní práva na náhradu škody (§ 106 OZ). V odseku 1 ide o subjektívnu premlčaciu dobu a v odseku 2 o objektívnu premlčaciu dobu.

Pokiaľ ide o subjektívnu premlčaciu dobu, je stanovená v dĺžke troch rokov. Táto začína plynúť od momentu, kedy sa poškodený dozvedel o škode. Poškodený sa v zmysle ustanovenia § 19 ods. 1 citovaného zákona dozvie o škode vtedy, keď zistí skutkové okolnosti, z ktorých možno vyvodíť vznik škody a orientačne (približne) aj jej rozsah (tak, aby bolo možné určiť približne výšku škody v peniazoch). Nie je teda potrebné, aby poškodený poznal rozsah (výšku) škody presne (napríklad na základe odborného posudku). Pre začiatok plynutia premlčacej doby nie je tiež potrebné, aby poškodený vedel, kto za škodu zodpovedá, resp., ktorý orgán štátu spôsobil škodu.

Plynutie premlčacej doby podľa § 19 citovaného zákona sa prerušuje od doby, kedy poškodený podal na príslušný orgán písomnú žiadosť o predbežné prerokovanie nároku podľa § 15 ods. 1 citovaného zákona a prerušenie trvá až do momentu skončenia prerokovania. Najdlhšie prerušenie plynutia premlčacej doby trvá šesť mesiacov. Táto lehota vychádza z ustanovenia § 16 ods. 1 citovaného zákona, ktoré umožňuje poškodenému podať žalobu na náhradu škody na súd, ak orgán zodpovedný za škodu neuspokojí nárok poškodeného na náhradu škody.

Žalovaný vzniesol námietku premlčania ohľadom nárokov žalobcu, ktoré mali vzniknúť v lehote troch rokov pred podaním žaloby. Súd konštatuje, že v predmetnej veci resp. ani v obdobných veciach nie je možné prihliadať na námietku premlčania, nakoľko ak by nárok žalobcu existoval, nebol by premlčaný. Žaloba vo veciach bola podaná dňa 27. 9. 2012, pričom žalobca požiadal o predbežné prerokovanie nárokov v apríli 2012, keď počas predbežného prerokovania premlčacia lehota neplynie.

V predmetnej žalobe označenej NP súd vydal poverenie pre exekútora v lehote 15 dní a teda v uvedenej veci je žaloba nedôvodná, keďže návrh na vydanie poverenia bol podaný na súd dňa 12. 1. 2009 a poverenie bolo vydané dňa 19. 1. 2009, dokonca pred uplynutím 15 dňovej zákonnej lehoty na vydanie poverenia.

Súd v predmetnej veci poukazuje na to, že žalobca nepreukázal v predmetnej veci nesprávny úradný postup exekučného súdu, resp. existenciu nezákonného rozhodnutia, nepreukázal ani výšku škody a nemajetkovej ujmy (žalobca uvádza len svoje tvrdenia) a v žiadnom prípade nebola preukázaná príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom exekučného súdu a vznikom akejkoľvek škody alebo nemajetkovej ujmy a hlavne z dôvodu, že v predmetnej veci bolo poverenie vydané v zákonnej lehote, (v lehote 7 dní, hoci zákonná lehota na vydanie poverenie je 15 dní), bolo potrebné žalobu v celom rozsahu zamietnuť ako nedôvodnú a neopodstatnenú.

Súd zdôrazňuje skutočnosť, že žalobca bol v konaní nečinný, nakoľko okrem podanej žaloby a námietok zaujatosti voči všetkým sudcom Okresného súdu Rožňava nereagoval na vyjadrenie žalovaného k podanej žalobe, ani nedoplnil dôkazy požadované súdom a bez riadneho ospravedlnenia sa nezúčastnil nariadeného pojednávania.

Súd vo veci v súlade s § 101 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku pokračoval v konaní a pri oboznamovaní sa s listinnými dôkazmi, ktoré sú citované v rozsudku, sa oboznámil jednak s listinami, ktoré predložil samotný žalobca a ďalej sa oboznámil s exekučným spisom tunajšieho súdu, v ktorom bol namietaný postup súdu, pričom žalobca bol účastníkom tohto exekučného konania ako oprávnený a teda v exekučnej veci podával návrh na začatie exekučného konania. Súd sa teda oboznámil len s listinnými dôkazmi, ktoré všetky boli žalobcovi známe, čím neodňal možnosť žalobcovi sa vyjadriť k oboznamovaným listinným dôkazom. Boli splnené všetky podmienky na konanie a práve žalobca svojim postojom si sám zmaril možnosť zúčastniť sa na nariadenom pojednávaní, kde súd vo veci rozhodol.

Výrok o trovách konania sa opiera o ustanovenie § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku. Neúspešnému žalobcovi nevzniklo právo na náhradu trov tohto konania a úspešný žalovaný si trov konania nevyčíslil a neuplatnil, preto súd žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na náhradu trov konania a rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súd v Košiciach prostredníctvom tunajšieho súdu.

Podľa ust. § 205 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa § 205 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku, možno odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, odôvodniť len tým, že: a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a Občianskeho súdneho poriadku), f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa ust. § 42 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku, pokiaľ zákon pre podanie určitého druhu nevyžaduje ďalšie náležitosti, musí byť z podania zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť podpísané a datované. Podanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis, ak je to potrebné. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, pri ktorom vznikla poplatková povinnosť zaplatiť súdne poplatky, trovy trestného konania, pokuty, svedočné, znalečné a iné náklady súdneho konania, vedie sa výkon rozhodnutia z úradnej moci.